

Plenumvergaderingen van 13 en 14 maart 2009 te Brussel

De Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad (afgekort « Beneluxparlement ») heeft op 13 en 14 maart 2009 in de Belgische Senaat de eerste van zijn zittingen gehouden die de komende twee jaar in het Belgisch Parlement zullen doorgaan.

De toekomst van de Benelux

België, Nederland en Luxemburg hebben op 17 juni 2008 een nieuw Benelux-kaderverdrag ondertekend ter vervanging van het Verdrag van 3 februari 1958 tot instelling van de Benelux Economische Unie (BEU). De nieuwe voorzitter van het Beneluxparlement, de heer Tommelein, die de Luxemburger Negri is opgevolgd, herinnerde er in zijn openingstoespraak aan dat de oprichting van het Beneluxparlement dateert van voor het Verdrag van 1958 aangezien de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad werd opgericht door de Overeenkomst van 5 november 1955. De leden van deze assemblee dringen sinds de oprichting aan op de bewoordingen « parlementair », terwijl de regeringen steeds de nadruk hebben gelegd op het « adviserend » karakter van het Beneluxparlement. En in de aanbeveling van 13 december 2008 werd aan de Regeringen gevraagd om, in overleg met de Interparlementaire Beneluxraad, de Instellingsovereenkomst van 1955 te herzien.

Op de jongste zitting in december 2008 te Luxemburg had mevrouw Quik- Schuijt (Nederland) ook haar verontwaardiging geuit: hoe kon het nieuw Beneluxverdrag tot stand komen zonder dat het Parlement werd ingelicht? De heer Tommelein stond erop die verklaring bij te sturen: in de artikelen 15 en 17 van het nieuwe Verdrag wordt de Beneluxraad vernoemd zodat men kan stellen dat zijn rol wel degelijk is bevestigd. Maar het probleem moet worden onderkend en de heer Tommelein stelde voor de assemblee nieuw leven in te blazen. Hij vroeg de leden gegroepeerd volgens politieke kleur en niet langer in alfabetische orde in de assemblee plaats te nemen. Tevens wenst hij een betere dialoog tussen de assemblee en de regeringen, waarbij alle hoofdrolspelers blijf moeten geven van goede wil. De heer Tommelein opperde dat de verplichting die destijds bestond voor de ministers om mondeling in plenumvergadering te antwoorden op de schriftelijke vragen die twee maanden na de indiening onbeantwoord blijven, opnieuw zou worden ingevoerd en dat hetzelfde principe ook zou worden toegepast op de aanbevelingen. De Belgische minister van Buitenlandse Zaken, de heer De Gucht, vroeg dat over dat alles terdege overleg zou worden gepleegd. De heer De Gucht verklaarde dat hij blijft geloven in de toekomst van de Beneluxinstellingen. Wanneer een van de drie Beneluxlanden het Europees voorzitterschap moet waarnemen, pleegt hij steeds overleg met de twee andere landen. En wanneer een van de ministers spreekt, doet hij dat meestal namens zijn collega's van de twee andere landen,

waardoor de Benelux in Europees verband een niet te verwaarlozen gewicht krijgt. Op de vooravond van de komende G20 die een aantal dossiers, meer bepaald op het gebied van de belastingen, zal bespreken, stelde de heer De Gucht echter voor dat Nederland, het enige land van de Benelux met het statuut van toegevoegd lid van de G20, zou voorstellen de twee andere Beneluxlanden in grotere mate in dat statuut te laten delen.

Mevrouw Detiège (België) stelde het resultaat voor van de werkzaamheden van de commissie voor Buitenlandse Vraagstukken met betrekking tot het 52e Gezamenlijk Verslag van de Regeringen over de samenwerking op het gebied van het Buitenlands Beleid. De heer Weekers (Nederland), voorzitter van de commissie voor Justitie en Openbare Orde, betreurde dat men het opstellen van het nieuwe Verdrag niet te baat heeft genomen om de bevoegdheden van het Benelux-Gerechtshof uit te breiden en de oubollige arbitrage bij geschillen tussen Staten of tussen Staten en een deelgebied te voorkomen. En de heer Oberweis (Luxemburg) beklemtoonde dat “de kleine landen door zich te verenigen bij machte zijn de hoogmoedige grote Europese naties van antwoord te dienen”. Naast de Benelux zijn er trouwens soortgelijke samenwerkingsverbanden: de Baltische landen, de noordse landen, de GUAM (Georgië, Azerbeidzjan en Moldavië) en de Visegradlanden.

De Baltische Assemblee en de noordse landen waren trouwens vertegenwoordigd door de heren Adomenas en Olson die het woord hebben gevoerd. De heer Olson beklemtoonde dat de kleine Europese naties inderdaad bij machte zijn de huidige grote uitdagingen het hoofd te bieden. De heer Adomenas wees op het duizendjarig bestaan van Litouwen, de twintigste verjaardag van de « Baltic Way » en de aanstelling van Vilnius tot Europese culturele hoofdstad. De heer Tommelein van zijn kant onderstreepte dat de Baltische Assemblee en het Beneluxparlement zopas (13 maart) een verklaring tot samenwerking voor 2009 en 2010 hebben ondertekend die inzonderheid betrekking heeft op duurzame ontwikkeling en veiligheid. De heer Oberweis (Luxemburg) stelde voor dat groeperingen van kleine landen, zoals de Benelux, de Baltische landen of de noordse landen te Kopenhagen een gemeenschappelijk front zouden vormen om voor de klimaatveranderingen een oplossing te vinden.

De heer De Gucht was het daarmee eens: de politieke samenwerking tussen de drie landen zou moeten toenemen, meer bepaald om te voorkomen dat er in de Unie tweederangslanden ontstaan. Maar, dat betekent wel dat men de geboden kansen niet onbenut mag laten. De heer De Gucht betreurde dat de hoofdrolspelers in het Fortisdossier in de herfst van verleden jaar niet de kans hebben benut om een grote Benelux-bank met een internationale dimensie op te richten: “de weinige personen die het voor het zeggen hadden, hadden elkaar beter moeten begrijpen; op het cruciale ogenblik had de politieke reactie anders moeten zijn, maar alles ging zo snel” besloot de heer De Gucht.

Spoorverbindingen

Aan de hand van rapportages van de heren Eigeman en Hofstra (Nederland) keurde de assemblee een aanbeveling goed over de grensoverschrijdende infrastructurele dossiers waarin aan de regeringen wordt gevraagd alles in het werk te stellen opdat de HSL-Zuid binnen de kortste termijn in gebruik wordt genomen, in het dossier van de IJzeren Rijn tot een snelle realisatie wordt gekomen, de treinverbinding en de reistijden tussen Brussel en Luxemburg significant worden verbeterd, en het TEN-programma (infrastructuurprogramma van het Europees Economisch en Sociaal Comité) op de agenda wordt geplaatst teneinde de krachten te bundelen om de projecten van gemeenschappelijk belang te verdedigen en een evenredig aandeel van de Europese financiering voor het programma te verzekeren voor de Beneluxlanden.

De heer Sevenhans (België) vond die aanbeveling echter te diplomatisch en betreurde “de aanhoudende vertragingsmanoeuvres van Nederland”. Hij herinnerde eraan dat de toenmalige premier van België, de heer Verhofstadt, hem al in 1999 had beloofd dat de IJzeren Rijn tegen 2000 in gebruik zou kunnen worden genomen.

Grensoverschrijdend politieel optreden

Mevrouw Haubrich-Gooskens (Nederland) stelde het verslag voor van de werkzaamheden die de commissie voor Justitie en Openbare Orde sinds januari jongstleden heeft gewijd aan het grensoverschrijdend politieel optreden en de heer Van Laere, adviseur op het kabinet van de Belgische minister van Binnenlandse Zaken, de heer De Padt, stelde de diensten voor die in het kader van die samenwerking werkzaam zijn. De assemblee keurde vervolgens twee aanbevelingen goed. In de eerste aanbeveling worden de Regeringen verzocht te komen tot actieplannen voor grensoverschrijdende samenwerking tussen de parketten en tussen de politiediensten en tot het gezamenlijk vaststellen van prioriteiten; tevens wordt gevraagd de contacten tussen de parketten en tussen de politiediensten actief te bevorderen. In de tweede aanbeveling verzoekt het Beneluxparlement de drie regeringen zonder verdere vertraging de mogelijkheid geboden door het Beneluxverdrag van 8 juni 2004 met betrekking tot het politieel optreden te benutten, namelijk een rechtstreekse en geautomatiseerde raadpleging van het kentekenregister der voertuigen. De heer Weekers, voorzitter van de commissie, wees bij deze gelegenheid op het belang van een digitalisering van de nummerplaten.

Grensarbeiders

Er wordt aan een verslag gewerkt over de kwestie van de grensarbeiders. De heer Weekers (Nederland) wees op het bestaan in Nederland van een commissie *ad hoc* en stelde voor dat het Beneluxparlement rekening zou houden met de werkzaamheden die ter zake al werden verricht, inzonderheid het verslag van die commissie *ad hoc*, onder meer met betrekking tot de fiscale behandeling van de diverse pensioenstelsels. De heer Siquet (België) suggereerde dat het Beneluxparlement vertegenwoordigd zou zijn op een vergadering van vakbondsmensen die op 26 maart 2009 in het Groothertogdom zal worden gehouden.

Draagmoederschap

De heer Beke (België) stelde het verslag voor uitgebracht namens de commissie voor Justitie en Openbare Orde over de bestraffing van het commercieel draagmoederschap (de toestand waarin een zwangere vrouw, de draagmoeder, haar kind ter wereld brengt voor ouders die een kind wensen). Twee dramatische gevallen van draagmoederschap in België en in Nederland hebben de voorzitter van de commissie voor Justitie van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers, mevrouw De Schamphelaere, ertoe aangezet een wetsvoorstel in te dienen dat bemiddeling en commercialisatie van het draagmoederschap verbiedt. In een aanbeveling is het Beneluxparlement van oordeel dat het belang van het kind primeert op de ultieme wens van echtparen om een eigen genetisch kind te hebben; rechten met betrekking tot het menselijk lichaam (persoonlijkheidsrechten) en de rechten en plichten van de ouders (familiale rechten) mogen niet als vermogensrechten worden behandeld. Het Beneluxparlement vraagt dan ook dat de Belgische wetgever zich door de Nederlandse wetgeving laat leiden en zo spoedig als mogelijk zowel commercieel draagmoederschap als het aanbieden ervan en het maken van reclame ervoor verbiedt. De commissie voor Justitie en Openbare Orde zal, in overleg met de commissie voor Volksgezondheid, het onderzoek van de problematiek van de medisch begeleide voortplanting voortzetten. De heer Verwilghen

wees erop dat kinderen in geen geval als koopwaar mogen worden beschouwd. Maar de heer Bettel (Luxemburg) herinnerde aan de verwachtingen van de homoseksuelen in dit verband. Hij onthield zich bij de stemming en betreurde vervolgens zijn stemming (hij had tegen willen stemmen).

Wereldbeker voetbal 2018

Met betrekking tot sport en cultuur in het onderwijs wordt een verslag voorbereid. De heer Siquet (België) beklemtoonde dat de Beneluxlanden het onder elkaar eens dienen te worden. Tal van Nederlandse leerlingen nemen immers hun toevlucht tot België omdat het inschrijvingsgeld in de academiën in Nederland zeer hoog oploopt. Tevens is hij de mening toegedaan dat te weinig scholen over stortbaden beschikken, wat een essentiële voorwaarde is om aan sport te kunnen doen.

Wat de organisatie van de Wereldbeker voetbal in 2018 betreft, is de Benelux meer dan ooit kandidaat. De heer Courtois (België), rapporteur van de commissie voor Cultuur, Onderwijs en Volksgezondheid, vindt dat de Benelux nog altijd over heel wat troeven beschikt in vergelijking met de andere kandidaatlanden zoals Engeland, Rusland en het Iberisch schiereiland. De kandidatuur van de Benelux wordt gezien als die van de kleine landen en de Benelux heeft in 2000, met de organisatie van de Europese beker, zijn knowhow bewezen. En dan hebben we het nog niet over de toeristische en fiscale weerslag: in 2006 heeft de Duitse Schatkist 1.125 miljoen euro aan allerhande belastingen geïnd.

Afscheid van de heer Hessels

Het Beneluxparlement nam afscheid van een van zijn ondervoorzitters, de heer Hessels (Nederland) die werd aangesteld tot gedeputeerde van Noord-Limburg. Er zal dus een nieuwe ondervoorzitter worden benoemd op de volgende zitting op 12 en 13 juni aanstaande te Brussel.